

Åminne bruksmuseum

Åminne bruksmuseum är beläget 7 km söder om Värnamo, vid sjön Vidösten. År 1899 flyttades masugn och järnbearbetning från det gamla Åminne i Kärda till det som från början kom att kallas Nya Åminne vid sjön Vidösterns västra strand. Det nya Åminne anlades av ägarfamiljen Lilliecreutz. Masugnen, uppförd i tegel, kompletterades med en kollada, en faluröd träbyggnad. 1909 invigdes en byggnad inrymmande gjuteri, renseri, kärnsmakarverkstad och mekanisk verkstad. Bruket ägnade sig åt brytning och anrikning av sjömalm, tillverkning av tackjärn och gjutgods. Framgångsrika produkter var kaminer, gräsklippare och manglar. Masugnen var i drift till 1934 och gjuteriet till 1992, innan verksamheten slutligen lades ned.

Åminne bruk är ett unikt och välbevarat industriminne och museum. I gjuteriets kärnsmakarverkladal inryms utställningen "Smålands slumrande miljoner", som skildrar sjömalmens och järnhanterings historia i Åminne. Museet innehåller en större samling av verktyg och maskiner samt föremål som tillverkades på bruket. På bruksområdet finns även en kollada, ett våghus och ett magasin som tidigare inrymt ett modellsnickeri bevarat. Åminne bruksmuseum är smålands bäst bevarade sjömalmshytta och utgör ett riksintresse för kulturmiljövården.